

40 let vstaje

Ni nujno, da so revolucijam vedno potrebne predhodne burje in viharji. Dogovor politbiroja CK ZKJ s tovarišem Titom na čelu, 4. julija pred 40. leti v Beogradu je potekal v tajnosti. Toda odločitev, da se preide v vsesplošno oboroženo vstajo širom Jugoslavije, je vzplamtela v boj vseh naprednih sil, v boj za svobodo.

Težka vojna leta so prinesla s seboj trpljenje in smrt, vendar tudi to, za kar se je izplačalo boriti — zmago in svobodo. Julijski plamen v Jugoslaviji, ta prvi plamen v zaslužni Evropi ni bil samo osvobodilni boj, temveč tudi revolucija. To so pokazali dnevi vojne, to potrjujejo tudi pretekla štiri desetletja po vojni. Revolucija se namreč ne konča ob koncu vojne — revolucija je stalna borba in stalna svoboda. To je pokazal tudi tok naše revolucije — bodisi takrat, ko jo je bilo treba obogatiti ali takrat, ko jo je bilo treba braniti. Iz tistega julijskega plamena je vzniklo

novobogastvo: rodilo se je bratstvo in enotnost, enakopravnost naših narodov in narodnosti, zgradili smo socialistično samoupravljanje, politiko miru in neuvrščenosti.

Proslavljanje letošnjih jubilejev sovpada tudi z intenzivnim bojem za spremembo družbeno-ekonomskega in družbenopolitičnega položaja delovnega človeka, kakor tudi z bojem za dosego gospodarske stabilizacije na temelju uresničevanja koncepcije združenega dela in svobodne menjave dela v njej.

Prav je, da se večkrat ozremo nazaj na prehojeno pot, da bi boljše ocenili dosežene rezultate revolucionarne ustvarjalnosti in še bolj trdno organizirali naš naskok na bodočnost. Za to je potrebno mnogo prav takšnih izkušenj, kakršnih smo nabrali leta 1941, moramo biti vztrajni in dosledni kot naši očetje v najtežjih trenutkih boja in povojne izgradnje razrušene dežele.

Vsi na proslavo!

Predsedstvo RK SZDL Slovenije je na 33. seji sprejelo odločitev, da bo ob 40. letnici ustanovitve OF in dnevu vstaje slovenskega ljudstva, narodov in narodnosti Jugoslavije — OSREDNJA PROSLAVA z množično manifestacijo delavnih ljudi in občanov ob odkritju spomenika tov. Edvardu Kardelju. Proslava bo v torek, 21. julija ob 20. uri na trgu revolucije v Ljubljani.

Prevozi na proslavo bodo organizirani brezplačno z avtobusi in sicer od 18. ure dalje izpred parkirnega prostora hotela Creina in izpred stavbe občinskega sindikalnega sveta Kranj. Vabimo vse člane kolektiva, posebej pa tudi naše upokojece, da se slovesnosti v Ljubljani udeležijo v čim večjem številu.

Zakaj se zmanjšuje proizvodnja v Tkalnici

Že več mesecev ugotavljamo, da med proizvodnjo tkalnic in predilnico v našem podjetju ni prave skladnosti, ki bi zagotovila popolnoma nemoteno obratovanje brez zastojev. Vzroki za takšne težave so različni:

Že z letnim planom proizvodnje za leto 1981 je bila predvidena manjkajoča mikana preja 180.423 kg pri povprečnem texu 20.11. Predviden nakup kljub izrednemu prizadevanju komercialnega sektorja ni uspel, zaradi tržnih razmer v Jugoslaviji. Jugoslovanske predilnice na mednarodnem trgu dosegajo ugodnejše cene kot doma, pa tudi splošne težnje gospodarstva gredo v smer izvoza.

V zvezi z omenjeno problematiko se je TOZD predilnica zadolžila, da bo manjkajočo prejo proizvedla v dela prostih dnevih, vendar ji to le minimalno uspeva. S posebnim prizadevanjem vodstva v TOZD predilnice t. j. z nagovarjanjem in prošnjami do proizvajalcev pride na delo ob sobotah le toliko delavcev, da komaj nadomeščajo izgubljeno proizvodnjo med tednom. Vedeti moramo, da ima predilnica nadpovprečno visok procent porodnic 6,79 % in bolniških izostankov 3,75 %, kar skupaj predstavlja najvišji % odsotnosti od dela napram vsem TOZD. Zato je tudi doseganje planskih mesečnih obveznosti doseženo

komaj blizu 100 % vsak mesec.

Spričo navedenega je kot posledica nastopilo zmanjšanje zaloge v skladiščih preje na približno 80 ton operativne preje, kar je za najmanj 70 ton premalo. Zaradi takšne situacije pride večkrat do nepredvidenih zastojev v tkalnici, katere predilnica kljub najboljši volji s svojo proizvodnjo ne more več reševati.

Težava je tudi v tem, da tržišče zahteva vedno več rustikalnih artiklov, kar povzroča pritisk na proizvodnjo nižjih števil mikane preje, kar pomeni proizvodnjo še nižje številke od plansko predvidene.

Nadaljni problem je tu pestrost asortimana v proizvodnji preje, saj obsega šestkrat tudi 18 različnih mešanic, kar povzroča znižanje proizvodnje v vseh fazah dela spričo neprestanih menjav mešanic.

Zaradi vsega naštetega je potrebno v tkalnici II ustaviti 46 stavev Kovo in 24 stavev v centru kar predstavlja 3,7 % manjšo proizvodnjo v TOZD tkalnica. To zmanjšanje ne bo bistveno vplivalo na poslovni izid, razen tega pa bomo skušali to nadoknaditi z nakupom surovih tkanin na jugoslovanskem in klirinškem področju. Pri tem pa bo seveda potrebno še delno pokrivanje tkalnice s prejo z nakupom, da bo tkalnica kot taka lahko normalno obratovala.

Ob 22. juliju — dnevu vstaje, čestitamo vsem bralcem Tekstilca.

Uredništvo

Proizvodno delo naj bo odslej bolj cenjeno

Poteklo je polnih 10 let od II. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije, ki je dal odgovor na ključna vprašanja in odprl perspektivo razvoja socialistične samoupravne družbe, v kateri delavci upravljajo s svojim in skupnim družbenim delom v osnovnih in drugih organizacijah združenega dela. Ustvarjeni so pogoji, da delavci odločajo o skupnem dohodku, planirajo svoj razvoj, združujejo delo in sredstva na osnovah skupnega prihodka in dohodka, ter razvijajo svoje ustvarjalne sposobnosti.

V naši samoupravni družbi, pa se ob značilnih in pozitivnih rezultatih ter doseženih izkušnjah v tem razvoju, srečujemo s prisotnostjo zastojev in težav, ki preprečujejo, da se ne more dosežati boljših rezultatov v materialnem razvoju samoupravnih odnosov. O tem se nekaj zadnjih let intenzivno razpravlja v celotni družbi, še posebej v zvezi s problemi stabilizacije. Z ozirom na vse te težave, je tov. Tito v svoji zadnji novoletni poslanici leta 1980 dal pobudo za sklic III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije. Tako je III. kongres — prvi večji zbor delavskega razreda potekal brez velikana naše revolucije, brez tovariša Tita, ustvarjalca nove socialistične Jugoslavije, pobudnika in stratega socialističnega samoupravljanja in brez tov. Kardelja, ki je dal največji prispevek k razvoju samoupravnega sporazumevanja.

Kongres je izrazil enovito odločnost o nadaljevanju zgodovinskega dela tov. Tita in ZKJ, da se nadaljuje in še naprej razvija samoupravni sistem.

V številnih državah narašča zainteresiranost za samoupravljanje, kot objektivno potrebo v razvoju sodobne družbe, in tako se v različnih pogojih pojavljajo tudi različne oblike samoupravljanja, soodločanja in pristojnosti. To tudi stimulira napore subjektivnih sil in delovnih ljudi Jugoslavije, za okrepitvi nadaljnji razvoj samoupravljanja v naši državi.

V mnogih svojih govorih je tov. Tito vprašanjem dohodka in delitve po rezultatih dela dajal poseben pomen. Pri tem je vedno naglašal, da to razume kot odgovoren odnos delavca do dohodka kot tudi do družbene lastnine in poudarjal, da je treba delovni čas bolje izkoristiti, stimulirati znanje, ustvarjalnost in nagradjevati inventivno delo. Vse to so upoštevali delavci v

pripravah na ta kongres, saj je bilo v prvem tematskem področju enovito zaključiti poudarjanje o nagrajevanju po delu in zahtevah o dviganju življenjskega standarda delavca.

Na III. kongresu sem bila razporejena v delo prve tematske komisije: ODLOČANJE DELAVCEV V ZDRUŽENEM DELU O DOSEGANJU IN DELITVI DOHODKA.

Da je bilo to najzanimivejše tematsko področje, potrjuje 800 udeležencev — delegatov. V razpravah je želelo sodelovati preko 150 delegatov razpravljalcev, spregovorilo pa je zaradi časovne omejenosti lahko le 96 delegatov.

Iz razprav je bilo zaključiti priznavanje, da na tem svetu nima nihče delovnega razreda, kakršnega imamo mi, samo malo več reda, malo več dela in malo več odgovornosti, pa bomo prišli zopet na svoje in bomo zopet veliki. To pomeni, da delo, ki smo ga pričeli je dobro, samo končati ga moramo.

V največje veselje, če lahko tako rečem, na kongresu mi je bilo, prepričljivo poudarjanje za višje cenjeno proizvodno delo in ne samo višje ovrednoteno, nagrajevano, ampak družbeno bolj cenjeno. Za primer morda tole, da naš širši družbeni tretma v informiranju (TV, radio, časopisje . . .) namenja večjo pomembnost populaciji raznim pevcem, spikerjem, funkcionarjem itd, kot delavcu, ki je naprimer prvi livar Jugoslavije, prvi kovač, najboljši čevljar in podobno, pa ne glede na to, da je primerov dobrih delavcev na stotine, tisoče in če hočete na deset tisoče.

Četudi so delegati na kongresu morda malo preširoko in celo za vsako ceno v razpravah iznašali lastne težave, lastne napeke o nagrajevanju, je bilo iznešenih veliko koristnih misli, ki pa so vse težile k enemu samemu cilju — nagrajevanju po delu.

Tako je kongres vnesel v resolucijska načela odločne zahteve:

— da se proizvodno delo in delo v težjih pogojih dela višje vrednoti v odnosu z delom v nematerialni proizvodnji.

— Pri realiziranju nalog v osnovnih in drugih organizacijah združenega dela, se mora v največji meri koristiti domača znanja in inventivno delo nagraditi, ter takoj prenehati simbolično nagradjevati inventivno dejavnost.

— Višje vrednotiti ustvarjalno — tekoče delo, racionalnost dela, ter minulo delo, ki se naj postopoma nagraduje v tekoče delo, z naslova delovnih izkušenj.

— Vrednotenje dela politikov, funkcionarjev konkretno predlog, da resolucija predvidi, soodvisnost njihovega osebnega dohodka z rezultati poslovanja industrije, kmetijstva, turizma ali bilo katere druge veje na teritoriju, v katerem žive in delajo. Tedaj bi lahko prepričljivo govorili o prodobivanju, razdelitvi dohodka, kot tudi o delitvi sredstev za OD naših politikov po rezultatih dela.

— Pospešeno bedeti nad odtujevanjem dohodka od delavskega razreda in organizacij združenega dela v samoupravnih interesnih skupnostih in v občinske proračune z zajemanjem z nerealnimi plani.

— Kongres zahteva in tematsko razpravo zaključuje z zahtevami, da se z poslednim nagrajevanjem po delu ubranimo proti pojavom uravnilovke in drugih virov doseganja dohodka mimo rezultatov dela, kakor tudi proti nedelu, neopravičenemu izostajanju z dela, nedisciplini in podobno.

— Neobhodno in odločno izkoreniniti pojeve privatizacije družbenih sredstev, korupcije, podkupovanja, privilegijev itd. in se vsestransko zavzeti za odgovarjajoče zakonske in druge mere, za njihovo razbija-

nje ter z ostrim ocenjevanjem obstoječih slabosti na področju samoupravnega odločanja doseči zdravo demokratizacijo.

Menim, da ni bilo teme, ki se je razpravljalci niso lotili. Med delegati III. kongresa, pa so se izmenjale bogate izkušnje, ki bodo obogateno prispevale pri nadaljnjih akcijah razvoja samoupravljanja.

Osnutek resolucije se je skoraj v celoti spremenil, dopolnil, vnešene so želje in pripombe širše skupnosti, ki so bile tako enovito izražene že v sami javni obravnavi osnutka, kot tudi v razpravah na kongresu.

Meni kot delegatu pred kongresom ni bilo popolnoma jasno kolikšno vrednost ima naše poslanstvo. Moje mnenje o kongresu je iskreno potrdilo, da ni bilo govoričenje v prazno, da so razpravljalci spregovorili s tolikšno mero odkritosti, načeli toliko raznolike problematike, ki jo bomo z uredničenjem »konkretnih« resolucijskih načel z lahkoto pričeli odpravljati.

Koordinacijski odbor za pravo III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije pri ZSS, v tem primeru pri občinskem svetu Kranj, bo pripravil akcijske programe za nadaljne akcije v delovnih organizacijah, katerih izvajalci bodo strokovni delavci in samoupravni organi, aktivnost pa bodo vodili sindikati in ostale družbenopolitične organizacije. S tem bodo tudi prenehale funkcije koordinacijskih odborov.

Zanimivo o SAVA CENTRU

Ko smo toliko povedali o III. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije, bi vas morda zanimalo, da je bil kongres v SAVA Centru v Beogradu, ki ga je leta 1977 otvoril tov. Tito. Morda nekaj podatkov o tem velikem mednarodnem kongresnem, kulturnem in poslovnem centru, kjer se vršijo vse večje jugoslovanske in mednarodne manifestacije.

Sava Center je oddaljen od centra Beograda 2 km in 13 km od aerodroma, ter je obkrožen z glavnimi cestami v vse smeri. Kompleks Sava Centra združuje trije veliki objekti skupne poslovne površine 105.000 kv. m, ki so medsebojno povezani s steklenimi hodniki in tako tvorijo enotno prostorsko

celoto. Center razpolaga s 15 dvoranami skupnih kapacitet 7.000 sedežev.

POSLOVNA ZGRADBA (objekt A)

— koristne površine 42.000 kv. m

— 12 dvoran — kapaciteta 2000 sedežev, opremljenih z najsodobnejšo ureditvijo za direktno prevajanje preko slušalk v jugoslovanske in tuje jezike. Dvorana s 1.000 sedeži se lahko z premičnimi stenami pretvori v tri ločene dvorane

— preko 2.000 pisarn s terasami in vrtovi

— moderni pres-center z dvorano za pres-konferenco z 216 zasebnimi mesti v boksih za delo novinarjev, 20 teleks apa-

V MAKEDONKI Štip tekmovanje predic

Peto tekmovanje predic v hitrosti vezanja pretrgov je za nami. Znani so rezultati o spretnosti in hitrosti posameznih predic, oziroma ekip. Vendar pa rezultati niso edini cilj tekmovanja. Pomembno je tudi, da se predice iz vse Jugoslavije srečajo, izmenjajo izkušnje, oziroma navežejo nova prijateljstva. To je prav tako pomembno, kot tekmovalni rezultati.

Tekmovanje je bilo v soboto 20. junija. Že v petek so se zbrale vse ekipe. Tja so prispele z avtobusi, vlaki, osebnimi vozili, najbolj oddaljeni pa z avioni. Tako smo se v skoraj najbolj oddaljeni del naše države odpeljali z avionom, saj je to najekonomičnejše, predvsem zaradi izgube časa. Pri čakanju na avion so mi tekmovalke dejale, da imajo tremo pred tekmovanjem, pa mislim, da je bilo vmes tudi kaj drugega, saj ko smo v Skopju stopili zopet na trdna tla, je nekaj tiste »treme« minilo in spet se je pojavila sproščenost na obrazih. Ob dospelju v Štip so nas pričakali organizatorji tekmovanja, nas o vsem obvestili in že se je začel odvijati program v zvezi s tekmovanjem. Najprej smo si ogledali tovarno »Makedonko«. Vse predice so se ustavile na tekmovalnih strojih ter takoj preverile tekmovalne pogoje in prejo. Takoj je bilo ugotovljeno, da izredno »navija«, oziroma ob vsakem pretrgu so se pretekajoča vlakna navila na raztezalni valjček, kar se praviloma ne sme zgoditi. Naše predice so takoj ugotovile, da je med našimi stroji prijetneje, boljše osvetljeno, prostorneje in tudi lepše dvorane imamo.

Sledil je ogled konfekcije Astibo, kjer smo poleg proizvodnje opazili, da podjetje mnogo investira tudi v družbeni standard.

Popoldne smo si ogledali znamenitosti Štipa, vmes pa poslušali vodiče, ki so nam na kratko opisali zgodovinsko preteklost od prvih temeljev dalje. Štip ima zelo burno preteklost, saj je bil dostikrat pod vladarji različnih narodov.

Drugi dan pa je bilo pravo športno — strokovno vzdušje.

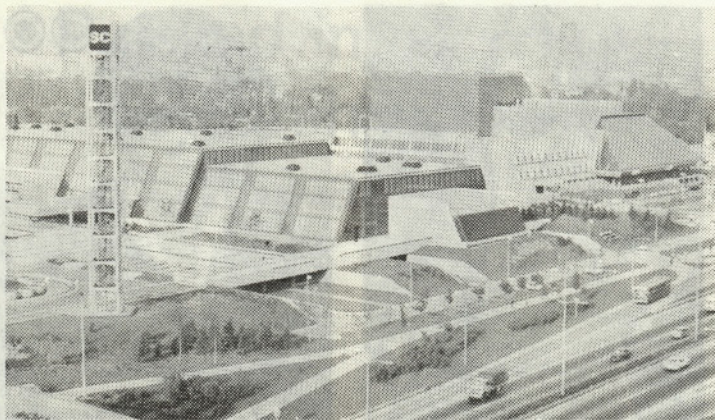
Slavnostna otvoritev, pozdravi, nato pa odhod na »tekmovališče«. Ob strojih se je pojavila velika gneča, ker je še vsaka hotela preizkusiti svojo spretnost. Kar nekaj časa je minilo, da je bil dan znak za »pozor — štart«. Kazalci na štoparicah so se premaknili in začeli svojo neusmiljeno pot po številčnici. Za predice ni bilo gledalcev ob stroju, ni bilo motenj, bilo je samo 100 pretrganih niti, katere je bilo treba v čim krajšem času povezati. In tu še trema opravi svoje. Vendar kljub temu dobri rezultati, pri prvkinjah pod 7 minut. Ne moreš verjeti, da so prsti roke lahko tako ubogljivi, gibi tako hitri, da nepoznavalec niti ne vidi, kaj predica dela.

Za vsemi temi rezultati pa ni samo nekaj dni treninga. Glavni del dobrega časa pri tekmovanju izvira od spretnosti in želje po visoki produktivnosti podjetja in predice. Za doseg čim boljših rezultatov pa je potrebno študijsko obdelati gibe in prijeme. Iz dosedanjih rezultatov petih zveznih tekmovanj se vidi, da se najboljših doseženih časov ne da lahko izboljšati. Da se to doseže, mora biti prirojena hitrost, spretnost in mnogo prizadevanja, da se lahko uvrsti v državnem merilu na dostojnem mestu. Naša ekipa je s predicami Devko, Stojanko, Senijo in Drago osvojila 6. mesto, kar je v dosedanjih tekmovanjih najboljšo. Bili smo veseli, saj se med rezultati nahajamo v najboljši tretjini. Našim predicam je k temu uspehu treba čestitati.

Nekatere podjetja pripravijo pri boljših dosežkih ekip prave senzacije — sprejeme, kjer sodeluje celo mesto od godbe do predsednika občine.

Razglasitev rezultatov je bila ob slavnostnem kosilu v hotelu Astibo. Nekatere predice so tja prišle vesele zaradi dobrih rezultatov, druge zopet s sklonjenimi glavami. Vendar je v toku nekaj ur ob prijetni glasbi in pesmi, razpoloženje prišlo na obraze in vse skupaj se je prelilo v manifestacijo bratstva in enotnosti.

J. B.

ratov, avtomatska mednarodna telefonska centrala s 13 kabinami

— dvorana z 80 mesti za filmske in multivizijske projekcije
— velika restavracija s 450 sedeži, kuhinja s kapaciteto 4000 obrokov dnevno
— 3 veliki snack bari
— 500 mest v ložah foajejev za poslovne razgovore
— konferenčno prevajalni center

— moderna tiskarna s Xerox aparati za kopiranje z ofset tehniko in foto stilom
— foto servis, tajniški servis . .

VELIKA KONGRESNO-KONCERTNA DVORANA (objekt B)

ki je opremljena kot poslovna zgradba, le da ima vgrajene aparature za variabilno akustiko in možnost zapiranja celotne galerije v odvisnosti: potrebe in je primerna za baletne, operne, glasbene in druge prireditve in spektakle.

HOTEL INTERCONTINENTAL

s površino 35.000 kv. m je povezan s Sava Centrom s poslovno pasarelo dolgo 60 m in široko 16 m, hotel ima 478 sob, 3 restavracije, nočni klub, 5 banketnih dvoran, športno rekreativni center, bazen, savno in razne servise.

OSTALI VAŽNI PODATKI O SAVA CENTRU

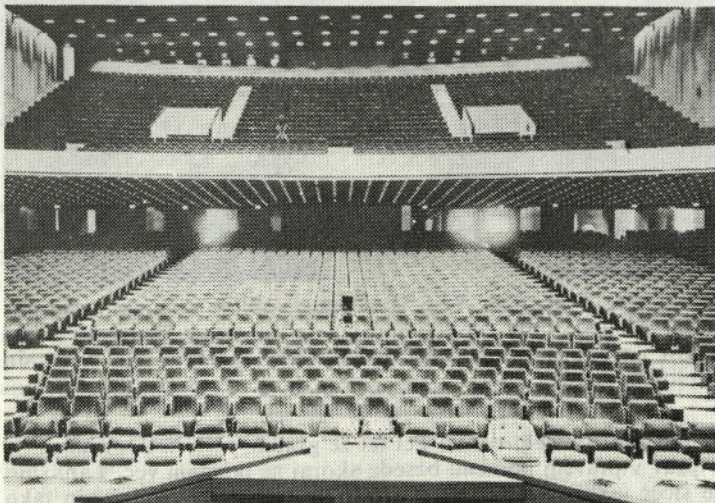
Vgrajen ima sistem interne televizije, televizijsko kontrolo

glavnih vhodov in dostopnih poti, 3000 kv. m zelenih in cvetličnih površin v interierih, 25.000 kv. m zelenih površin okoli Centra, interna objavna radio postaja z ozvočenjem v vseh prostorih, sistemi gašenja, parking za 2000 avtomobilov, trgovine, pošta, banka, turistične agencije, zdravstveni center, frizerski salon, rent-a-car, klimatska ureditev v vseh prostorih itd.

POMEMBNEJŠA MEDNARODNA IN DOMAČA ZBOROVANJA V SAVA CENTRU

- konferenca o evropski varnosti in sodelovanju (1977)
- ministrska konferenca neuvršenih držav (1978)
- XI. kongres ZKJ (1978), MINESPOL II (1978)
- kongres zveze socialistične mladine Jugoslavije (1978)
- seja specialnega komiteja UN za dekolonizacijo (1979)
- evropska konferenca ministrov prometa (1979)
- generalna skupščina UNESCO (1980)
- skupščina združenja za mednarodno pravo (1980)
- evropski kongres hepatologov (1980)
- svetovni kongres za preventivo in socialno medicino (1981)
- III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije itd.

Pavla Peranovič

Izžrebani so bili

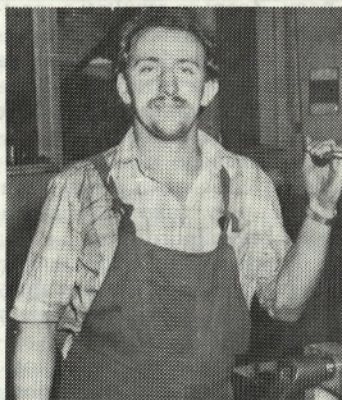
Za pravilno rešeno prvomajsko nagradno križanko so bili izžrebani naslednji reševalci:

1. nagrada 200, — din Tilka PEKOLJ, TOZD Predilnica
2. nagrada 150, — din Jože DOVŽAN, VES II
3. nagrada 100, — din Rezka MIHELČIČ, Kranj, Gubčeva 4

Kam na dopust

Teško pričakovani kolektivni dopust je pred nami. Utrujen in željni počitka bomo za nekaj časa zapustili kolektiv ter se odpravili na dopust. Eni na morje, drugi v hribe, tretji bodo kar doma — no, pa saj to ni važno, dopusta se vsak vesel, pa čeprav samo zato, da se vsaj za nekaj časa spremeni običajni delovni urnik in obveznosti, ki nas spremljajo tekom leta.

Kako so si nekateri planirali preživeti svoj dopust, pa lahko preberete v naslednji anketi:

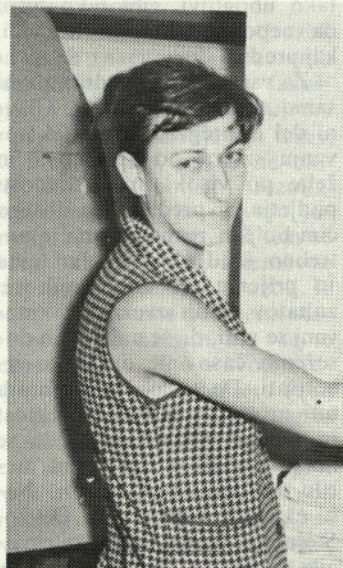
Vito Tomažič, VES II: Z družino odidem 29. julija za en teden v naš počitniški dom Novigrad. Zaradi remonta koristim lahko največ le en teden dopusta, ker je tudi žena vezana na kolektivni dopust.

Miha Sušnik, tkalnica II: Z mojo in bratovo družino bomo odšli skuhaj za 10 dni v Biograd na moru. Stanovali bomo privatno pri bratovem kolegu iz vojske, pa dopustovanje ne bo pretirano drago.

Kristina Gros, skladišče gotovega blaga: Z možem že nekaj let vzameva oz. izbereva turistični paket, ki ga organizirajo razne turistične agencije in sva zelo zadovoljna. Letos bova na ta način odšla za 14 dni v Split (hotel Resnik). Enkrat sva tam že letovala in je bilo zelo lepo, zato se tudi letošnjega dopusta veselim.

Vida Mrda, delavka pri kosmatilnem stroju: Eno leto živim v Sloveniji in me domotožje vleče domov. Tako bom dopust preživela kar doma v Sanskem mostu. Starši imajo kmetijo, pa jim bom malo pomagala sedaj, ko imajo največ dela.

Anica Kern, TOZD Prehrana in oddih: Z družino nameravam za en teden v Novigrad, nekaj dni pa bomo preživeli pri prijateljih v Nemčiji; ostale dni pa bomo hodili tudi v hribe.

Laza Djajič, navijalka v tkalnici II: Na Reki imam sestro in bom med kolektivnim dopustom za 14 dni odpotovala k njej.

Brane Šarič, šofer: Z družino bomo odšli za 10 dni na Makarsko riviero v privatni penzion. Tja hodimo že več let in smo zelo zadovoljni.

Branka Dovžan glavna kuharica obrata II: Med kolektivnim dopustom bom delala v tovarni. S še eno sodelavko bova kuhali vzdrževalcem obrata II malico in sicer planiramo 80 obrokov dnevno. Z družino nameravam oditi avgusta za 14 dni na dopust in sicer v Počreč.

Štefan Petrevčič, mojster navijalnice tkalnice II: To je moj zadnji dopust pred upokojitvijo. Zaradi zdravja mi morje ne paše, rad pa hodim v hribe ali na kakšne druge izlete, če je zraven še dobra družina.

Ljode Zadržnik, VES II: Dopusta sploh še nimam planiranega. Mogoče bom odšel jeseni za teden dni v Novigrad. Vsekakor pa bom prihranil večji del dopusta za takrat, ko pride sin iz plovbe.

Lado Zaletelj, tiskar: Pet let že gradim hišo in dopusta pravzaprav v pravem pomenu besede skoraj ne poznam več. Lani smo se sicer vselili, vendar pa je ostalo še vedno veliko dela, in tako bomo tudi letošnji dopust porabili kar za gradnjo. Drugo leto pa si bomo vsekakor privoščili pravi dopust.

Pregled in preizkus delovnih priprav in naprav

V letošnjem letu smo se lotili v naši delovni organizaciji z zakonom predpisanega pregledovanja in preizkušanja delovnih priprav in naprav. Na osnovi metodologije o preizkušanju in pregledovanju strojev in naprav, ki nam jo je v začetku leta odobril in potrdil Republiški zavod za varstvo pri delu v Ljubljani, je odbor za varstvo pri delu imenoval komisijo po TOZD oziroma skupnih služb, ki imajo nalogo, da omenjene preglede opravljajo.

Pregledi lahko v grobem zajemajo ugotavljanje varnostne tehnike o:

- zanesljivosti delovne priprave ali naprave
- funkcionalnost krmilnega mehanizma
- namestitvi varnostnih naprav
- uspešnosti odvajanja škodljivih faktorjev iz delovnega procesa
- uspešnosti zmanjševanja onesnaževanja okolja.

S pregledi in preizkusi ugotavljamo, če delovna sredstva ustrezajo predpisanim in splošno priznanim ukrepom varstva pri delu. Nadalje ugotavljamo, če je z izvedenimi ukrepi in vgrajenimi varnostnimi napravami zagotovljeno varno delo.

V grobem je potrebno analizirati varnost delovne priprave. Taka analiza za posamezno delovno pripravo nam pokaže, kje je stroj oziroma naprava še premalo zavarovana. Naloga komisije je tudi ta, da ugotavlja delovne razmere v delovnih prostorih, pri čemer so nam v pomoč ekološke meritve, ki nam jih je pred časom izdelala pooblaščenca institucija.

Splošno je priznано, kar ugotavljamo tudi mi, da je v veliki meri pomembno pravilno in pravočasno vzdrževanje strojev in naprav. Redno vzdrževanje se kaže tudi v zmanjšanju števila poškodb. Na splošno komisije ugotavljajo, da se vzdrževanje ne bi smelo omejiti samo na občasna popravila ampak bi morali delovne priprave sistematično pregledovati in preizkušati, da se ugotovi stanje varnosti in na tej osnovi bi morali programirati vzdrževanje. Namen pregledovanja strojev in naprav oziroma tudi pogojev dela je predvsem zaradi preprečevanja oziroma obvarovanja delavcev pred poškodbami in zdravstvenimi okvarami, kakor tudi varovanje strojev pred škodljivimi vplivi v tehnološkem procesu.

T. M.

Predilnica v I. polletju

Leto I. polletje za predilnico ni bilo »lahko«, saj smo se soočali z nešteti problemi, ki so imeli dokajšen vpliv na samo poslovanje. Kljub temu je bil osnovni plan dosežen s 100,6 %, dočim je bilo izpolnjevanje operativnega plana doseženo le z 96,8 %. Na količino izdelane preje je vplivalo tudi nekoliko finejše predena številka in sicer 20,01 tex napram 20,71 tex v istem obdobju lani. Prav tako je letošnje polletje imelo 2 dni manj kot lani.

Značilnosti v proizvodnji so bile v tem, da je bila potreba večja v mikani preji, močno zmanjšana pa v preji iz staničnega vlakna dočim je količina iz sintetike približno enaka.

Večja zahtevnost po mikani preji je sicer rezultat povpraševanja na trgu — ima pa v sedanjih situaciji tudi svojo senčno stran in to v tem, da se na ta način troši preveč bombaža, katerega pa je na razpolago le omejena količina. Drugi problem pa je v sami predilnici, kjer imamo omejene možnosti

v količinah na posameznih linijah mikalnikov. S tem problemom smo se v preteklem obdobju najbolj spoprijemali, najbolj pa takrat, ko je primanjkovalo poliesterskega vlakna in smo te izpade v največji možni meri skušali nadomestiti s povečanjem proizvodnje mikane preje.

Omenjeno pomanjkanje poliestra nam jev maju in juniju naše težave še povečalo, ke je ob tem bil moten celoten ritem proizvodnje. Problematiko oskrbe s poliestrskim vlaknom povečuje tudi zakasnitev začetka proizvodnje »Vartilena« v Varaždinu in istočasno nabava teh »domačih« surovin, kjer se zahteva plačilo z devizami (dolarji).

Število zaposlenih po spisku je na isti ravni kot lani, le pri tem pa se je število izostankov povečalo od 11,81 % v letu 1980 na 13,19 % v letošnjem letu. Na izostanke je največ vplivalo število porodnic, ki se je povečalo za preko 40 % in sicer od 4,35 % na 6,10 % vseh izostankov. Pripomniti

velja, da je največ porodnic na flajerjih in v previjalnici.

V letošnjem I. polletju se je na novo zaposlilo 32 delavcev, od nas pa je odšlo 33 delavcev, od tega kar 11 v zaslužen pokoj.

V letošnjem letu je bila zopet večja dejavnost na področju investiranja, saj so se po skoraj enoletni zamudi izvršila rekonstrukcijska dela na predvidenih prstančnih strojih, nato se je stavilo v pogon 2 nova flajerja firme Krušik in pričelo z rekonstrukcijo ostalih 6 flajerjev, kjer se bodo dela predvidoma končala v juliju. Zaradi pridobitve prostora za nova flajerja smo izločili iz obratovanja stroje Smalley, kjer pa smo ta izpad začasno nadomestili z nočnim delom na prstančnih strojih Ingolstadt. Firma Krušik zagotavlja, da bodo izpolnili obljubo za izdobavo 8 kom. prstančnih strojev v III. kvartalu (oz. v septembru letos).

Z naše strani se za to že pripravljajo dela, in sicer se gradi dodatna trafo postaja, kjer bo omogočeno izvršiti tudi ta priključek. Ostaja še odprto vprašanje preureditve klime v I. nadstropju trakta A.

Nadalje nam firma Krušik dolguje še izdobavo 3 kom. novih raztezalk, rok je bil februar, kar pa nam že povzroča

probleme, saj zaradi tega nismo naročili rezervnih delov za stroje Spintex in le-ti obratujejo le z 70 % zmogljivostjo.

Nujno bi bilo pristopiti k dokončni zamenjavi ostalih raztezalk Spintex, ki so tudi že dotrajale.

Letos je bil sprejet sklep o investiranju v previjalne stroje Autosuk, ki naj bi zamenjali že popolnoma iztrošene Leesone, katere delajo le s polovično zmogljivostjo, kar pa nadomeščamo z delom na proste dni.

Zaradi velike omejitve pri oskrbi z rezervnimi deli nastopajo občasni zastoji, ki sicer niso bistveno ogrozili proizvodnje, vendar ti problemi so prisotni v vse večji pogostosti, kar pa po drugi strani močno obremenjuje našo nabavno službo, ko mora včasih reševati tudi zelo kočljive situacije.

Z vsemi navedenimi problemi se tudi sproti seznanjajo samoupravni organi — kjer se skuša tudi tekoče urejevati to problematiko. Praksa na tem področju pa nas zavezuje, da še bolj zavzeto rešujemo te probleme, ker le od prizadevnosti vsakega posameznika bo možno doseči skupen uspeh.

B. P.

Razvid del in nalog

Po dolgotrajnem delu se končno izteka delo v zvezi z izdelavo in končnim sprejetjem aktov s tem nazivom. Postali bodo izhodišče za več dejavnosti v DO kot so: kadrovanje, izobraževanje, nagrajevanje, bodo pa tudi pripomoček pri organizaciji proizvodnega procesa.

Razvid del ni samoupravni splošni akt, ki bi neposredno določal in predpisoval deleže za delitev OD kot mnogi delavci zmotno pričakujejo. Razvid vsebuje torej le gradivo in podatke na podlagi katerih se izvaja ocenjevanje zahtevnosti dela z uporabo metode, ki jo v ta namen izberejo in predpišejo delavci z ustreznim pravilnikom o delitvi OD.

In katere podatke torej vsebuje razvid del? Tele: poleg splošnih podatkov o organizaciji TOZD vsebuje še glavni pregled del in nalog ter opise del in nalog.

Največ časa in dela povzroča popisovalcem oz. komisijam prav opis del in nalog pri katerem je za vsako »delovno mesto« treba ugotoviti ter vskladiti naloge, pristojnosti, odgovornosti, (izobrazbo, del. izkušnje, pogoje dela ter telesne in psiho-karakterne zahteve. Pri tem bi morale vse komisije imeti enak pristop oz. se posluževati

enotne metodologije opisovanja. Ta je sicer do neke mere zagotovljen z uporabo enotnega obrazca, vendar je različen pristop kljub temu možen, zlasti pri ugotavljanju delovnih nalog ter potrebne izobrazbe. Enotna metodologija pa je zelo pomembna zaradi primerljivosti dobljenih podatkov. Ta pa je nujna če bo na njih temeljil sistem nagrajevanja, kadrovanja itd.

Komisija v sodelovanju z izobraževalnim centrom opravlja svoje delo konstruktivno in kritično obnem ter temeljito. Ugotavljanje neskladnosti oz. pomanjkljivosti v organizaciji dela sproti razrešujejo. Zato to delo poteka morda nekoliko počasi. Vendar pa naglica, zaradi katere bi se morali odreči določenim ciljem in tako zamudili enkratno priložnost, ne bi bila umestna in opravičljiva!

To delo bo torej v bližnji prihodnosti opravljeno. Vendar ne enkrat za vselej. Vse spremembe v organizaciji in načinu dela bo potrebno sproti evidentirati in vnašati v razvid del in nalog. Le tako bo ta akt ohranil svojo uporabnost, ne bo samemu sebi namen ali morda kvečjemu še zadostitvi predpisom, ki ga od nas zahtevajo.

BM

Remont je pred nami

Zadnja leta je v gospodarskem načrtu določen čas kolektivnega dopusta za celotno delovno organizacijo. Letos bo kolektivni dopust od 17. julija do 8. avgusta, čas, ko bo v obratih vse mirno in tiho in ko bodo stroji stali. Le za vzdrževalno službo to ni čas počitka, temveč ji je s planom določena naloga in obveznost opraviti letni remont na delovnih pripravah in napravah in to v obsegu, kakršnega med obratovanjem ni mogoče opraviti. Dobesedno to ne pomeni generalnega remonta stroja, naprave ali parnega kotla in turbine, ko se le-ti obnovijo od temelja do popolne obnovitve z garancijo. V našem remontu se lotimo temeljitega popravila vseh sklopov in podslopov, ki so bistvenega pomena za nemoteno obratovanje. Poleg omenjenega popravila strojev je med remontom potrebno opraviti tudi nekatere rekonstrukcije in izboljšave, ki smo jih med letom predvideli. Vsa popravila strojev naj bi se izvajala po določeni metodologiji, ki jo izdela vzdrževalna služba v sodelovanju z uporabniki posameznih strojev, medtem ko se remont parnih kotlov in parnih turbin opravi po predpisih inšpektorata parnih kotlov oz. servisa turbin. Tudi remont in vzdrževanje plinske naprave je podvrženo posebnim predpisom, ki so v veliki meri tudi iz naslova varstva pri delu. To so nekatere osnovne značilnosti remonta v naši delovni organizaciji.

Kolektivni remont je iz leta v leto težje opraviti. V letni remont je vključena vsa služba VES, in če kakšen delavec manjka, so potem vsi ostali dodatno obremenjeni. Še večje težave oz. probleme pa predstavlja pri remontu zelo zastareli strojni park, pomanjkanje rezervnih delov in drugega materiala (domači trg), pomanjkanje rezervnih delov z uvoza, in podobno. Na remont vpliva tudi zunanji faktor in sicer, da imajo tudi ostale delovne organizacije v Kranju istočasno kolektivni dopust, pa zato delavci VES praktično ne morejo vskladiti dopusta s svojimi družinami. Po drugi strani pa se pozna tudi to, da so naše delavnice mesec dni pred remontom in po remontu skoraj prazne (zaradi koriščenja dopustov delavcev VES), s tem pa zastajajo naročena dela od posameznih TOZD. Strokovne službe bi morale zato z vodji TOZD proučiti možnost, da bi

na čim večjem številu strojev opravili remont med letom.

Kakšna dela bodo letos opravljena med remontom?

Obrat I

Predilnica: Nadaljevala se bo rekonstrukcija flajerjev, katero izvaja Krušik v sodelovanju z delavci VES in delavci predilnice, ureditev flajerjev za nove 18 colske lonce in s tem v zvezi prigraditev nove, doma izdelane dovajalne naprave (gate), pregled in popravilo Aerocountov, kondenzorjev, karuseljnov in rahljačev Hergeth.

Tkalnica: remont novejšega in starejšega škrobilnega stroja Sucker, remont strižnega stroja Menschner, asfaltiranje vdevalnice, ekspedita in transportnih poti. Ker primemanjkuje delavcev za remont v plemenitilnici, se je vodstvo tkalnice odpovedalo remontu obeh škrobilnih strojev in tako se bo opravil samo remont na škrobilnem stroju.

Plemenitilnica: remont smodilnega stroja, komplet belilnice z odlagalci in razpenjalcem. V belilnici se bo zamenjal tudi drugi pralni stroj domače izdelave, ker je obstoječi dotrajan. Nadalje se bo opravil remont na vseh štirih razpenjalno sušilnih strojih, mercerizirnem stroju, zračnih kompresorjih, menjali pa se bodo tudi dotrajani parni in vodni cevovodi.

Toplarna: remont parnega kotla TPK-WB (mlinov, ventilator vlek, gorilnikov, vodnega filtra, čiščenje kotla, priprava kotla na notranji pregled, ureditev vseh parnih ventilov), dalje delni remont parne turbine Siemens in delni remont vodarne, ter vrsta vzporednih del, ki sodijo zraven.

Obrat II:

Največji obseg del in nalog bo namenjen plemenitilnici in toplarni, precej manj pa drugim obratom.

Plemenitilnica zajema stroje po oddelkih: smodilni stroj, kontinuirni stroj Artos-Goller in mercerizacijo. Tu posvečamo veliko pozornost kontinuirnemu stroju, kjer se ključničarji in električarji srečujejo z zapleteno regulacijo napetosti v valjih, pnevmatik in avtomatskim krmiljenjem. V barvarni preje sta dva barvna aparata Ties z elektro-pnevmatsko regulacijo, z vgrajenimi turbo črpalkami, na katerih ne bo velikih popravil. V barvarni tkanin bo potekalo popravilo na petih avtomatskih žigrih. V apraturi bo v remontu sušilno-

razpenjalni stroj Artos 2 in servisno popravilo plinske kotlarne, medtem ko je bil remont na Artos 1 letos že opravljen. V barvarni bo opravljeno večje popravilo na dvigalno transportnih napravah. Pod ostala dela pa imamo v planu beljenje skladišča in oddelka belilnice, izdelavo novega tlaka v topilnici luga z odpornim asfaltom.

V tkalnici bo remont potekal predvsem na ključnih strojih, ki so vezani na paro, to je škrobilnica in klima. Na starejšem škrobilnem stroju bomo opravili rekonstrukcijo tesnenja bobnov po novem sistemu.

V klimi bo izdelana predelava gretja in zamenjava novih peči. Večje delo bo izvršeno tudi na šedih objekta »C«. Mizarska delavnica izdeluje 22 velikih oken, ki jih bo treba zamenjati za stare, že iztrošene.

Na koncu moramo poudariti še vzporedna dela, brez katerih remont ni mogoč, to so struženje, rezkanje in varjenje v delavnicah, ki oskrbuje monterje z izdelavo novih delov, ter delo parovodnih instalaterjev, ki morajo posegati pri vseh napravah.

Nande Hafnar
Tone Peternej

Zahvale

Ob odhodu v pokoj se lepo zahvaljujem sodelavcem skladišča gotovega blaga in OOS DSS za lepa poklonjena darila. Topla zahvala velja tudi osebjem kuhinje v obratu I. Vsem skupaj želim še veliko delovnih uspehov.

Marija Ločniškar

Ob odhodu v pokoj se lepo zahvaljujem sodelavcem TOZD predilnica in OOS za spominška darila.

Tončka Simončič

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavcem TOZD predilnica in osnovni organizaciji sindikata za poklonjena darila. Vsem skupaj želim še veliko delovnih uspehov.

Francka Kozina

Sodelavcem kolektiva tkalnice I se najlepše zahvaljujem za lepo darilo, ki so mi ga poklonili ob odhodu v pokoj. Leto me bo vedno spominjalo na vse tiste, s katerimi sem toliko let delila slabo in dobro v kolektivu. Vsem skupaj želim še mnogo delovnih uspehov.

Anica Brešan

Iztekla se je moja 35-letna delovna doba v kolektivu Tekstilindus Kranj. Ob odhodu v pokoj se poslavljam, obenem pa najlepše zahvaljujem svojim sodelavcem za lepo spominsko darilo, šopek in izrečene želje direktorju kadrovskega sektorja tov. Rojinu, za razumevanje in dobro sodelovanje pri delu tov. Leji Podgornik, kot tudi za prijetno izvedeno poslovilno popoldne, ki mi bo ostalo v lepem spominu.

Prav tako se zahvaljujem OOS DSS in OOK DSS za poklonjena darila in lepe želje. Zahvalo sem dolžna tudi službenim kolegicam iz finančnega sektorja in sekretariata za spominsko darilo.

Vsem skupaj želim še mnogo delovnih uspehov.

Marinka Sorčan

Ob odhodu v pokoj se najtopleje zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem, kakor tudi vodstvu predilnice in osnovni organizaciji sindikata za prelepa in praktična darila, ki me bodo spominjala na delovna leta, ki smo jih preživeli skupaj. TOZD-u predilnica želim v bodočih mnogo napredka in delovnih uspehov.

Franc Krmeli

Ob boleči izgubi moje mame

ANE KOLAR

se najlepše zahvaljujem vzorčnemu oddelku za denarno pomoč in izraze sožalja.

Slavica Kolar

Ob smrti moje mame

Jefe Pajič

se lepo zahvaljujem sodelavcem zabojarne in VES obrata I za poklonjeni venec in izraze sožalja.

Anton Pajič

TEKSTILEC – glasilo delovnega kolektiva »Tekstilindus«
Kranj – ureja glavni in odgovorni urednik Katarina Guštin in odbor za informiranje, ki ga sestavljajo: Pavla Peranovič – predsednik, Niko Srabočan – podpredsednik in člani: Sonja Ječnik, Ana Vetrnik, Milan Žvokelj, Kristina Frantar in Jana Tomšič